

Н.Б. Кащена, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т. Мартинюк, д-р наук, проф. (*СВШ, Соноп, Польща*)

ФОКУСУВАННЯ ЕТАПІВ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Сучасні тренди глобалізації та цифровізації, що обумовлюють трансформацію соціально-економічних взаємовідносин на мікро- та макрорівнях, формують нові освітні орієнтири і висувають високі вимоги до кваліфікації та компетенції фахівців з обліку та фінансів. З-поміж професійних компетенцій, що складають основу кваліфікаційного профілю сучасного бакалавра і магістра, ключовими є креативність, творчість та інноваційна готовність до професійної діяльності.

Передумовою формування високого рівня освіченості та належних компетенцій майбутніх фахівців з обліку і фінансів, розвитку їх творчих здібностей і прагнень до самостійного вирішення серйозних наукових і професійних завдань, є якісна організація навчальної та науково-дослідної роботи студентів із застосуванням новітніх інформаційних технологій. Вважаємо, що провідним драйвером підвищення якості вищої фінансової освіти і набуття випускниками незаперечних конкурентних переваг є особистісно орієнтований підхід до навчання, викладання та оцінювання знань (рис. 1). Його філософським підґрунтям виступає компетентнісна парадигма освітньої діяльності з орієнтацією на особистісні уподобання і отримання знань, умінь, навичок та здібностей розв'язувати складні завдання фінансово-економічного та управлінського характеру. Суттєвими перевагами освітньо-орієнтованого навчання в процесі здобуття вищої освіти на кожному її рівні є гнучкі навчальні траєкторії, спрямовані на успішне виконання студентом освітньо-кваліфікаційних програм і здобуття загальних, інструментальних, системних, міжособистісних та професійних компетентностей.

Визначальним при особистісно-орієнтованому навчанні є підвищення ступеня включення студентів в процес самостійного оволодіння необхідною інформацією і знаннями. Ця форма передбачає підвищення відповідальності студента за результат особистої праці, а роль викладача полягає у постановці ключових завдань, корегуванні освітнього шляху і перевірці отриманих студентом знань.

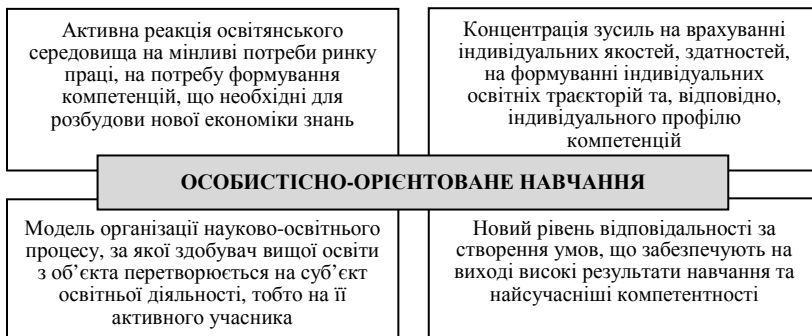

Рис. 1. Фокуси особистісно-орієнтованого навчання

Отже, управлінський аспект організації особистісно-орієнтованого навчання студентів має передбачати реалізацію наступних етапів:

- підготовчого або вступного, який полягає у складанні координаційного плану індивідуальної роботи студента (визначення тематичного плану, потижневого графіка роботи), рекомендацій по роботі з літературою, аудіо- і відеоносіями, комп'ютером;

- теоретичного, що потребує вивчення навчальної й іншої додаткової літератури (аудіокасети або електронні носії з оглядовим курсом лекцій і методичними коментарями до практичного курсу);

- навчально-практичного, який полягає в закріпленні теоретичних знань і отриманні практичних навичок. У межах даного етапу в значній мірі здійснюється комп'ютерний самоконтроль засвоєння знань і використовуються допоміжні матеріали – практикуми, лабораторні, збірники завдань та ін.;

- науково-пізнавального, який забезпечує розвиток дослідницької компетентності й наукової творчості студентів через обов'язкові наукові дослідження, що виконуються кожним з них по спеціальному завданню наукового керівника, або через наукове співробітництво талановитої молоді і провідних науковців в рамках виконання досліджень за госпдоговірною та держбюджетною тематикою кафедр, роботу у гуртках, проблемних групах та студентських наукових товариствах, участь у науково-практичних конференціях та конкурсах всіх рівнів;

- звітно-практичного, що передбачає виконання письмових робіт (конспектування, анутовання, реферати, контрольні, курсові роботи).